

Scenario's en uitgangspunten	Besluit paradox (factor tijd)	Beslisboom strategie
<p>Bij de volgende scenario's in VR FGV is het denkbaar dat deze kaart noodzakelijk is:</p> <p>A. (Dreiging) overstrooming¹</p> <p>B. Gevaarlijke stoffen</p> <p>C. Kwaadwillendheid (dreiging, aanslag, etc.</p> <p>D. Nucleair incident)²</p> <p>E. Opvang van ander gedupeerde veiligheidsregio's)³</p> <p>¹(Boven)regionaal: regionale of primaire overstrooming met respectievelijk effect voor één gemeente of meerdere gemeenten/bovenregionaal.</p> <p>²Landelijk/bovenregionaal: ondanks geen directe nabijheid van radioactiviteit kan het gevolg hebben voor de regio's</p> <p>³Ramp op afstand: het kan bij bovengenoemde scenari's natuurlijk ook zijn dat er verzoek komt voor (langdurige) opvang</p> <p><u>Uitgangspunten</u> (bron kader Grootchalige evacuatie, minJ&V)</p> <ul style="list-style-type: none"> Burgers/bedrijven/instellingen zijn tijdens crisis samen- en zelfredzaam en redzaam (bij verticale evacuatie). De overheid en/of Veiligheidsregio stuurt, geeft richting en faciliteert. Snelle actieve crisiscommunicatie bevordert (zelf)redzaamheid en handelingsperspectief burgers. De overheid/VR communiceert actief in dreigingsfase over eigen (voorbereidende) maatregelen en stemt af met maatschappelijke partijen i.v.m. geloofwaardigheid en effectiviteit van de crisisbeheersing. 	<p>De uiteindelijke keuze om wel of niet te evacueren is een keuze uit kwaden: elke gekozen strategie zal tijd kosten, moeten worden gewogen en mogelijk ook slachtoffers veroorzaken.</p> <p>In deze besluit paradox zijn twee tijdlijnen te onderscheiden:</p> <p>a) Acut: binnen 0-12 uur (vlak rood)</p> <p>b) Dreiging: >12 uur (vlak oranje/geel)</p> <p>Ad.b: Bij mogelijke voorbereidingstijd is de snelheid van besluiten op het toepassen van handelingsperspectieven cruciaal op het effect/handelingsperspectief. Zie schema:</p> <p>A = toename van de zekerheid en omvang Fase I: voorbereiding nog mogelijk; Fase II: voorbereiding klaar. B = weergave mogelijkheid géén incident (zgn "no-hit") Fase III: kritieke fase, monitoren/schulen; Fase IV: Search/Rescue en/of herstel</p> <p>Note: voor de concrete tijdsindicatie, zie blok Planning (staf)</p>	<p>Om de beslissing te kunnen nemen moet voor de belangrijkste scenario's (meest realistische scenario, worst case, het incident treedt niet op) de kans worden aangegeven (in procenten of kwalitatief (hoog/laag) dat dat scenario optreedt. Verder worden voor ieder dreigingsscenario ook de positieve en negatieve consequenties van de verschillende evacuatiestrategieën opgenomen (wel evacueren, schulen, niet evacueren). Deze baten en lasten kunnen worden uitgedrukt in geld, mensenlevens, afbreukrisico etc.</p>

Wettelijk kader en begrippen	Wegingscriteria (factoren van invloed)	Handelingsperspectief: flexibele strategie																																																
<p><u>Ontruiming/schulen:</u> Niet iedere verplaatsing van de bevolking naar een veilige plaats is een evacuatie. Ook kan worden gekozen om (tijdelijk) te schulen. Bij een door de operationele diensten geadviseerde snelle verplaatsing van mensen (en zo mogelijk dieren) naar een veilige plaats wordt gesproken over een ontruiming. Ontruiming is een operationele maatregel, en valt buiten de scope van dit document.</p> <p><u>Evacuatie (burgemeester/voorzitter Veiligheidsregio):</u> In de praktijk wordt de noodbevoegdheid uit artikel 176 van de Gemeentewet toegepast als grondslag voor de opdracht tot evacuatie door de burgemeester (of, als art 39 wvr van toepassing is, de voorzitter van de Veiligheidsregio). Beperking hieraan is de systematiek van de Grondwet het niet toestaat om mensen te verplichten hun woning (huisrecht) te verlaten.</p> <p><u>Wet verplaatsing bevolking</u> In geval van een (dreiging van een) ramp die bovendien zodanig is dat de aanwijzingsbevoegdheden niet toereikend zijn, kan de minister van JenV de verplaatsingen van de bevolking gelasten op grond van de Wet verplaatsing bevolking (Wvb). De bevoegdheid wordt in werking gesteld bij koninklijk besluit, op voordracht van de Minister-president. De burgemeester kan op basis van de Wvb woonruimte, gebouwen en andere onderkomens vorderen, of vorderen dat mensen op locaties ondergebracht worden. <i>Nader uitleg: LCP ‘Hoogwater en overstroomingen’, bijlage 10 (V1.0, 25-11-2020).</i></p>	<table><thead><tr><th>Factor van invloed/</th><th colspan="3">Maatregelen</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td>Schulen</td><td>Ontruimen</td><td>Evacueren</td></tr><tr><td>Tijd</td><td>Kort (enkele uren tot een dag)</td><td>Middellang (enkele dagen tot een week)</td><td>Lang (enkele weken)</td></tr><tr><td>Omvang (personen)</td><td>Weinig tot veel</td><td>Weinig tot veel</td><td>Veel</td></tr><tr><td>Omvang geografisch</td><td>(Groot) gebied</td><td>Een of enkele gebouwen</td><td>(Groot) gebied</td></tr><tr><td>Gezondheid(-srisico)</td><td>Laag</td><td>Hoog</td><td>Hoog</td></tr><tr><td>Meteo</td><td>Afh. van type incident*</td><td>Afh. van type incident*</td><td>Afh. van type incident*</td></tr><tr><td>Zelfredzaamheid irt situatie</td><td>Hoog</td><td>Laag</td><td>Laag</td></tr><tr><td>Burgerparticipatie</td><td>Hoog</td><td>Laag</td><td>Laag</td></tr><tr><td>(Maatschappelijke) onrust</td><td>Laag</td><td>Hoog</td><td>Hoog</td></tr><tr><td>Logistieke behoefte**</td><td>Laag</td><td>Matig</td><td>Hoog</td></tr><tr><td>Analyse:</td><td colspan="3">Kenmerken van het incident en de factoren van invloed geven aan dat <kies uit: schulen/ ontruimen/ evacueren> de beste maatregel is om te voldoen aan het gegeven tactische en bestuurlijke oogmerk</td></tr></tbody></table> <p><small>*type incident> denk aan overstrooming, vrijkomen gevaarlijke stoffen, TGB ** Lokale en regionale logistieke behoeftes om mensen te verplaatsen en op te vangen (personentransport, tijdelijke opvang)</small></p>	Factor van invloed/	Maatregelen				Schulen	Ontruimen	Evacueren	Tijd	Kort (enkele uren tot een dag)	Middellang (enkele dagen tot een week)	Lang (enkele weken)	Omvang (personen)	Weinig tot veel	Weinig tot veel	Veel	Omvang geografisch	(Groot) gebied	Een of enkele gebouwen	(Groot) gebied	Gezondheid(-srisico)	Laag	Hoog	Hoog	Meteo	Afh. van type incident*	Afh. van type incident*	Afh. van type incident*	Zelfredzaamheid irt situatie	Hoog	Laag	Laag	Burgerparticipatie	Hoog	Laag	Laag	(Maatschappelijke) onrust	Laag	Hoog	Hoog	Logistieke behoefte**	Laag	Matig	Hoog	Analyse:	Kenmerken van het incident en de factoren van invloed geven aan dat <kies uit: schulen/ ontruimen/ evacueren> de beste maatregel is om te voldoen aan het gegeven tactische en bestuurlijke oogmerk			<div><div>Individu</div><div>↑</div><div>Wie bepaalt?</div><div>↓</div><div>Bevoegd gezag</div></div> <div><div>Vrijwillig blijven</div><div>Vrijwillig vertrekken</div><div>Verplicht blijven</div><div>Verplicht vertrekken</div></div> <div><div>←</div><div>Wat te doen?</div><div>→</div><div>Blijven?</div><div>Weggaan?</div></div>
Factor van invloed/	Maatregelen																																																	
	Schulen	Ontruimen	Evacueren																																															
Tijd	Kort (enkele uren tot een dag)	Middellang (enkele dagen tot een week)	Lang (enkele weken)																																															
Omvang (personen)	Weinig tot veel	Weinig tot veel	Veel																																															
Omvang geografisch	(Groot) gebied	Een of enkele gebouwen	(Groot) gebied																																															
Gezondheid(-srisico)	Laag	Hoog	Hoog																																															
Meteo	Afh. van type incident*	Afh. van type incident*	Afh. van type incident*																																															
Zelfredzaamheid irt situatie	Hoog	Laag	Laag																																															
Burgerparticipatie	Hoog	Laag	Laag																																															
(Maatschappelijke) onrust	Laag	Hoog	Hoog																																															
Logistieke behoefte**	Laag	Matig	Hoog																																															
Analyse:	Kenmerken van het incident en de factoren van invloed geven aan dat <kies uit: schulen/ ontruimen/ evacueren> de beste maatregel is om te voldoen aan het gegeven tactische en bestuurlijke oogmerk																																																	

GMK/CaCo/IM/op en afschaling	CoPI (Point of Entry/UGS)	ROT	GBT/RBT																														
<p>Er zijn diverse landelijke kleurencodering/coördinatiefases (WMCN-LCO/KNMI/RIVM/etc) en zijn opgenomen in de verschillende informatiepreparatie. Belangrijk hierin is uniform en gelijktijdig op te schalen.</p> <p>Voorbeeld WMCN-LCO:</p> <table><tr><td>0/ groen</td><td>geen dreiging, regulier beheer</td></tr><tr><td>1/ geel</td><td>lichte dreiging</td></tr><tr><td>2/ oranje</td><td>dreiging</td></tr><tr><td>3/ rood</td><td>ernstige dreiging</td></tr></table> <ul style="list-style-type: none"> Besluit op en afschaling: door de (coördinerende) veiligheidsregio/crisispartners. De GRIP-structuur uit RCP is leidend als opschalingsmodel multidisciplinaire samenwerking De CaCo en IM-en maken met crisispartners afspraken over het informatieproces in LCMS Het LOCC maakt in LCMS zal een bovenregionaal beeld van het LOCC en monitort andere VR-en.	0/ groen	geen dreiging, regulier beheer	1/ geel	lichte dreiging	2/ oranje	dreiging	3/ rood	ernstige dreiging	<p>Bij een dreiging worden tactisch CoPi's geprepareerd bij bijvoorbeeld gemeentehuizen/brandweerkazernes/politiebureaus in de dreigingszones. Bij evacuatie worden de CoPi's verplaatst naar veilige toegangspunten/UGS (zgn Point of Entry's). Vanuit hier wordt gecoördineerd opgetreden inzetgebied (search en rescue) en verlaten gebied naar opvang.</p> <div></div>	<ul style="list-style-type: none"> Op hoofdlijnen zijn conform het RCP de volgende fasen te onderscheiden:<ul style="list-style-type: none"> a. Dreiging b. Acuut c. Stabiel d. Afbouw e. Herstel Bij dreiging dienen de crisistaven en meldkamer tijdig te verplaatsen naar veilig gebied. Breng plaats VRFGV in interregionale coördinatieplan(nen) in beeld en bepaal de liaison. Crisispartners hebben een grote toegevoegde waarde en betrek deze in een vroeg stadium. Vaststelling veilig en onveilig gebied en bovenregionale overdracht. Afhankelijk van de schaalgrootte zijn er diverse rollen(bron kader Grootschalige evacuatie, minJ&V):<ul style="list-style-type: none"> a. dagelijks werk b. faciliteren c. richting geven d. sturen	<p>Voor de strategische agenda wordt verwezen naar: generieke bestuurlijke aandachtskaart</p> <p><u>Mogelijke sleutelbesluiten burgemeester/voorzitter VR:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Noodbevoegdheden (Preventieve) Evacuatie en opvanggebied (elders) Maatregelen op maatschappelijke onrust Uniform opschalen Evenementen <p><u>Aandachtspunten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Formaliseren bijstand, crisiscommunicatie Toegang gebied Contact opvanggemeenten en –regio's. Bedenk dat het soms goed is de opvangplekken wat verder te plannen. Meerdere keren verplaatsen is vanuit gezondheidsrisico's en logistiek niet gewenst. Achtergeblevenen Sturen en invulling geven aan de lange termijneffecten van het scenario (herstelfase: informatie voorziening, nazorg en herstel, evaluatie en verantwoording) Anticipeer op de komst van hoogwaardigheidsbekleders																						
0/ groen	geen dreiging, regulier beheer																																
1/ geel	lichte dreiging																																
2/ oranje	dreiging																																
3/ rood	ernstige dreiging																																
Planning (staf)	Crisispartners en informatieuitwisseling	Crisiscommunicatie	Beschikbare planvorming/expertise/bijstand																														
<p><u>Taak planningsstaf:</u> verfijnen generieke planning naar een maatwerk. Daarnaast breng de stakeholders in beeld.</p> <p><u>Indicatoren impact/schaalgrootte</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Het moment: nacht/weekend/weersomstandigheden? Lokaal of (boven)regionaal niveau? Stedelijk of landelijk gebied? Uitval van vitale infra in een gebied met specifieke kwetsbare objecten (bijv. industrie, winkelcentra, penetaire inrichtingen, OV-knoop, zorginstellingen)? Verwachte duur? <p><u>Volgordelijkheid/prioriteit bij evacuatie bij beperkt tijd:</u></p> <p>Primair: inzetten op samen/zelfredzaamheid</p> <table><tr><th>Tijd (uren)</th><th>Wie</th><th>Opmerking</th></tr><tr><td>T-120</td><td>Opschaling/preparatie</td><td>Aanwijzingen dreiging</td></tr><tr><td>T-84</td><td>Bedrijfsprocessen stoppen en vee evacueren</td><td>Dwingend advies en vee tot T-48</td></tr><tr><td>T-48</td><td>Familie hulpverleners</td><td>Dwingend advies</td></tr><tr><td>T-36</td><td>Verminderd zelfredzamen, incl. penetaire inrichting</td><td>Evacuatiebesluit</td></tr><tr><td>T-36</td><td>Zelfredzamen</td><td>Evacuatiebesluit</td></tr><tr><td>T-0</td><td>Achterblijvers</td><td>Schuilen</td></tr><tr><td>T+24</td><td>Bovenregionaal</td><td>Search and Rescue</td></tr><tr><td>T+72</td><td>Nationaal (defensie)</td><td>Search and Rescue</td></tr><tr><td>T+72></td><td>Hulp internationaal</td><td>Op schaarste via LOCC</td></tr></table> <p>Scope: Inzet hulpverlening (VR) volgens vergelijkbare internationale maatstaven crisisinzet is maximaal 3 weken.</p> <p>Richtlijn na 3 weken: bestuurlijk/ambtelijke projectafhandeling (regionaal/nationaal) opgepakt.</p>	Tijd (uren)	Wie	Opmerking	T-120	Opschaling/preparatie	Aanwijzingen dreiging	T-84	Bedrijfsprocessen stoppen en vee evacueren	Dwingend advies en vee tot T-48	T-48	Familie hulpverleners	Dwingend advies	T-36	Verminderd zelfredzamen, incl. penetaire inrichting	Evacuatiebesluit	T-36	Zelfredzamen	Evacuatiebesluit	T-0	Achterblijvers	Schuilen	T+24	Bovenregionaal	Search and Rescue	T+72	Nationaal (defensie)	Search and Rescue	T+72>	Hulp internationaal	Op schaarste via LOCC	<p><u>Welke stakeholders in de crisis:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> De keten met stakeholders is complex en er zijn vele afhankelijkheden. Gebruik een stakeholders analyse in een synchroon matrix om wederzijdse afhankelijkheden in beeld te krijgen. Informatiemanagement (IM): <u>Regionaal:</u> de informatie wordt door de dienstdoende IM-ers uitgewisseld en in LCMS geplaatst. <u>Bovenregionaal:</u> Het LOCC ontsluit via LCMS informatie van waterbeheerders in het bovenregionale beeld. <div></div> <p><u>Keten-effecten (eenvoudig voorbeeld overstroming):</u></p>	<p><u>Oogmerk:</u> Bij een grootschalige crisis is er absoluut schaarste aan capaciteit van hulpverleners en wordt een groot beroep op zelfredzaamheid gedaan. Communicatie is hierin cruciaal.</p> <p>Belangrijk is de communicatie met de crisispartners af te stemmen. Zie Crisispartners.</p> <p><u>Persvoorlichting:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Organiseer één gezamenlijke punt om woordvoering af te stemmen. Bij grip is burgemeester/voorzitter Veiligheidsregio verantwoordelijk. Houdt rekening met grote technische beperkingen. <p><u>Publieksvoorlichting:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Niveau 1: risicocommunicatie Niveau 2, 3 en 4: Alerteren, Waarschuwen en Alarmeren: handelingsperspectief! <div><p><u>Kernboodschap:</u></p><p>“Het gaat mis, dit moet u doen! ...”</p></div> <p><u>Sociaal gedrag/media:</u> Mensen volgen niet alles klakkeloos op. Er wordt altijd gekeken naar de omgeving. Beelden (vertrekkende mensen, halen van boodschappen, etc.) zijn hierin bepalend. Gebruik hier de bekende mechanismes.</p>	<p><u>Operationele en bestuurlijke context:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> CK Uitval nutsvoorzieningen CK Mensenmassa CK TGB Bestuurlijke netwerkkaarten, https://www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Vernieuwde-Bestuurlijke-Netwerkkaarten-Crisisbeheersing.aspx <p><u>Specifiek op thema bovenregionaal:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Landelijke Crisisplan ‘Hoogwater en Overstromingen’ V1.0. https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/04/30/tk-bijlage-2-landelijk-crisisplan-hoogwater-en-overstromingen Overstroming (WMCN): Het watermanagementcentrum NL heeft expertisecentrum veel kennis over waterkwaliteit en -kwantiteit en waterhoogtes: https://www.rijkswaterstaat.nl/water/. Dit loopt primair via de waterbeheerders en wordt ontsloten in LCMS. Nucleair (ministerie I&M/RIVM): In het nationaal Crisisplan Stralingsincidenten (NCS) https://www.rivm.nl/straling-en-radioactiviteit/stralingsincidenten-en-kernongevallen/organisatie is uitgewerkt hoe de crisisbeheersing op landelijk niveau is georganiseerd. In dit plan worden op hoofdlijnen de uitgangspunten uiteen gezet ten aanzien van de beheersing van stralingsincidenten en kernongevallen.
Tijd (uren)	Wie	Opmerking																															
T-120	Opschaling/preparatie	Aanwijzingen dreiging																															
T-84	Bedrijfsprocessen stoppen en vee evacueren	Dwingend advies en vee tot T-48																															
T-48	Familie hulpverleners	Dwingend advies																															
T-36	Verminderd zelfredzamen, incl. penetaire inrichting	Evacuatiebesluit																															
T-36	Zelfredzamen	Evacuatiebesluit																															
T-0	Achterblijvers	Schuilen																															
T+24	Bovenregionaal	Search and Rescue																															
T+72	Nationaal (defensie)	Search and Rescue																															
T+72>	Hulp internationaal	Op schaarste via LOCC																															